

Štiavnik 3. marca 2018 (TK KBS) V obci Štiavnik sa dnes, v sobotu 3. marca 2018, konal pohreb zavraždeného novinára Jána Kuciaka. Svätej omši s obradmi predsedal bratislavský arcibiskup metropolita a predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý sa prítomným prihovoral aj v homílii. Prinášame ju v plnom znení.

Drahá smútiaca rodina, milovaní bratia a sestry,

srdcia nám preniká bolesť a smútok. Máme priveľa otázok, a málo odpovedí. Sme ešte stále rozochvení z toho, čo sa stalo. A uvedomujeme si, že na takéto okamihy sa jednoducho nedá pripraviť. Tvárou v tvár takejto tragédii človeku chýbajú slová. Dlho som premýšľal, ako vyjadriť svoju účasť rodinám Jána a Marty. Tak ako tisíce ďalších ľudí, ktorých sa táto tragédia dotkla, a ktorí pocítili potrebu prejaviť, že to, čo sa stalo, im nie je ľahostajné, a že ich to nesmierne bolí...

Aj mňa veľmi bolí smrť Marty a Jána. A bolí to aj ostatných biskupov, kňazov, rehoľníkov. Celú našu Cirkev. Vaša bolesť, je aj našou bolesťou. Aj keď ani zďaleka nedokážeme, nemôžeme naplno pochopiť to, čo vy prežívate. Vedzte, prosím, že máme na vašej bolesti účasť. Aj preto sme sa medzi sebou dohodli, že košický otec biskup Marek pôjde na rozlúčku s Jánovou snúbenicou Martinou a keďže miestny otec biskup Tomáš je v zahraničí, telefonovali sme spolu, že ja pôjdem sem, aby som bol pri vás a obetoval svätú omšu za Jána a požiadal ma, aby som výslovne spomenul, že je duchovne s nami spojený a pridáva sa k nám.

Všetci sa snažia vyjadriť vám solidaritu tak ako vedia a tak ako vládzu - každý svojím spôsobom. Dovoľte mi preto, aby som sa ja ako biskup dnes s vami modlil - aby som sa modlil za vášho drahého syna, brata, priateľa. A zároveň, aby som sa modlil aj za vás - v tejto pre vás nesmierne ťažkej chvíli.

Ku spoločnej modlitbe chcem zároveň pozvať všetkých, čo sme sa tu dnes stretli: tých, ktorí sa modlievajú denne, aj tých, ktorí sa už možno roky nemodlili a azda im teraz príde na um, že to už veľmi nevedia. Som presvedčený, že všetky naše modlitby práve teraz majú význam. Tie naučené, i tie spontánne, tie vyslovené nahlas, i tie prednesené v duchu. Tie recitované, aj tie, ktoré sú skôr tichým pozdvihnutím srdca. Obrátením sa k nebu, či povzdychom: Bože, pomôž! Pomôž tam, kde naše sily nestačia!

To najlepšie, čo v tejto chvíli dokážeme urobiť, je spojiť sa v modlitbe za Jána a Martinu, ale aj za ich rodičov, súrodencov a všetkých drahých. Chcem sa s vami a za vás modliť a veľmi k tomu pozývam každého prítomného: nech sa o to každý podľa svojich možností pokúsi. Viem, že mnohí, čo sem prišli, chceli by úprimne pomôcť: no v tejto chvíli sa zdá, že všetky veci sveta stratili na význame.

Jedine modlitba a obeta ten význam stále majú. Prosím vás, vložme do slávenia tejto svätej omše konkrétne veci - vaše bolesti a trápenia, alebo aj rozhodnutie konať dobro a slúžiť druhým - a obetujme to spoločne za Jána. Každý máme čo položiť na tento oltár. A keď budeme o pár chvíľ hovoriť "modlite sa,

bratia a sestry, aby sa moja i vaša obeta zaľúbila Bohu Otcu všemohúcemu", nech je to čosi naozaj osobné. Nech je to modlitba a obeta každého z nás.

Cítim, že mnohí sú dnes okrem žiaľu aj rozhorčení a nahnevaní. Je to prirodzené, po takom strašnom čine. To, čo sa vo vás ozýva, je tendencia človeka k spravodlivosti, ktorá sa nedá umlčať. Máme ju v sebe veľmi hlboko zakorenenú; a keď niekto spravodlivosť pošliape, táto dispozícia sa rozozvučí ako zvon: jeho hlas nás burcuje priam povstať do boja. Srdce sa plní vášňou, ktorá človeku pomáha prekonať obavy, a povstáva zabrániť zlu, aby sa ďalej nešírilo.

Prijmite v tom všetkom moje uistenie. Na základe svedectva Svätého Písma, vo viere jestvovania milosrdného Boha, zopakujem slová Ježiša Krista zo 16. kapitoly Matúšovho evanjelia: zlo nezvíťazí nad Cirkvou (porov. Mt 16, 18), Brány pekelné nás nepremôžu. Nezvíťazia. Mám neochvejnú istotu, že zlo neprevládne. Nevyhrá. Aj keď to tak niekedy vyzerá: vždy je to len dočasu. Ako keď čakáme východ slnka, a zdá sa, že to trvá príliš dlho. Ale buďte si istí: Ono vyjde! S rovnakým, neochvejným presvedčením vás uisťujem: víťazstvo zla nikdy nie je definitívne.

Pohliadnime na ukrižovaného Krista: v okamihu, keď sa diabol opájal radosťou z domnelého víťazstva, o všetko prišiel, a bol definitívne porazený. Kristus na kríži zomrel. A smrť, zdalo sa, zvíťazila. Avšak pravdou je, že sa len pokúsila ovládnuť Život. A práve v tej chvíli, keď jej bolo dovolené dotknúť sa Života, všetko sa obrátilo - a sama smrť bola Životom navždy premožená. Mohli by sme povedať, že smrť "neprežila" dotyk so Životom. Svetlo prežiarilo najhlbšie temnoty: Boh cez Kristovu smrť zlomil definitívnu moc smrti ... a Kristus vstal z mŕtvych!

Na ľudskej rovine sme si v týchto dňoch mohli uvedomiť akoby čosi podobné: ak sa vrah domnieval, že Jána umlčí, dosiahol pravý opak. Veľké rozhorčenie nad jeho smrťou spojilo ľudí na celom Slovensku, aby čo najviac posilnili jeho hlas. Dnes niet nikoho v našej krajine, kto by nepočul o tom, čo sa tu stalo. Avšak ide tu ešte o čosi viac.

Ako biskup cítim v tejto situácii povinnosť povedať, že vražda človeka je ťažký hriech. Je to pošliapanie Božieho príkazu, ktoré nezostane bez odozvy. Nech počujú, nech sa dozvedia tí, ktorých ruky preliali krv Martiny a Jána, že tá krv zo zeme volá do neba! Kto ten hriech spáchal, a kto s ním má niečo spoločné, nech okamžite začne konať pokánie! Nemá zmysel utekať a nemá zmysel sa skrývať. Pred Božou spravodlivosťou neujdete! Jedinou záchranou je vyznať vinu a vykročiť na cestu pokánia.

Ako ten, ktorému je zverená duchovná starostlivosť o žurnalistov, chcem dodať, že útok na novinára pokladám aj za útok na slobodu našej krajiny, na slobodu našej pozemskej vlasti. Je tu dnes s nami mnoho kolegov nášho zomrelého brata Jána. Aj vám chcem vyjadriť svoju účasť. Prácu novinárov si treba

vážiť, aj popri všetkých názorových rozdieloch. Mnohí z vás ju berú ako skutočné povolanie a sú jej telom i dušou oddaní, ochotní prinášať za ňu veľké obete. Je tragické, keď sa žurnalistom dostane ocenenia až vtedy - alebo len vtedy - keď príde k nešťastiu! Hľadať, písať a hovoriť pravdu je ťažká, neraz nevďačná služba. Uvedomme si však, že bez toho všetkého nemožno ustrážiť slobodu! Práve to je totiž povinnosť i vznešené privilégium žurnalistov: byť v krajine strážcami slobody a demokracie. A preto zdôrazňujem, že ktokoľvek siahla na ich životy, siahla aj na slobodu nášho Slovenska. To v nijakom prípade nesmieme pripustiť!

Napokon, ako duchovný pastier vás chcem - ponad toto všetko - uistiť a povzbudiť vo viere vo večný život. Naša vlasť je v nebi, počuli sme v prvom čítaní. "Odtiaľ očakávame Spasiteľa, Ježiša Krista: On pretvorí naše telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu." Kristus, ktorý slávne vstal z mŕtvych, nás predišiel k Otcovi, aby nám pripravil príbytok, nie rukou zhotovený. Modlíme sa dnes za to, aby Ján, a spolu s ním aj jeho snúbenica Martina, ktorí plánovali spoločný život a chystali si pozemský dom, našli večné šťastie v nebeských príbytkoch, pripravených Kristom.

My, ktorí zatiaľ zostávame na tomto svete, akokoľvek rozhorčení nad tým, čo sa stalo, a zanietení za nastolenie spravodlivosti, nezabudnime, že prostriedky, ktoré chceme používať, musia byť rovnako čisté ako ciele. Martin Luther King hovorieval, že temnota nemôže odstrániť temnotu. A nenávisť nedokáže vyhnáť nenávisť. Lebo napokon by aj tak zvíťazila len nenávisť - a neostalo by nič iné, len strašná temnota. Temnotu teda dokáže vyhnáť jedine svetlo. Nedajme sa preto premôcť zlu, ale dobrom premáhajme zlo, ako pripomína nám sväté Písmo. Nech v nás neprevládne nenávisť, ale láska!

Vraví sa, že takmer každý dokáže znieť príkorie. Ak však chcete otestovať charakter človeka, dajte mu moc. Až potom sa ukáže, čo sa v ňom skrýva. Je zrejmé, že k vážnemu zneužitiu ľudskej moci došlo pri smrti nášho brata Jána a jeho snúbenice Martiny. V celej našej krajine však dnes navyše úplne prirodzene a logicky zaznieva otázka: ako so svojou mocou nakladajú tí, ktorým bola ľuďmi zverená? Akým spôsobom bude vyriešený tragický prípad smrti Jána a Martiny, to zásadným spôsobom ovplyvní odpoveď na túto otázku. Nech už to prinesie čokoľvek, veľmi si želim, aby sa tento prípad podarilo objasniť, a aby vinníci ani na ľudskej rovine neunikli spravodlivosti.

Milovaní bratia a sestry! Vždy je ten správny čas na to, aby sme urobili to, čo je správne. Zastaňme sa preto - a nielen dnes - slobody a pravdy! Lebo nie zbraň, ale pravda, bude mať posledné slovo. Nie útlak, ale sloboda je vpísaná do ľudskej prirodzenosti. Nezabudnime však zároveň, že slobodu dokážu účinne chrániť len tí, čo sú aj sami skutočne slobodní.

Kto chce bojovať za slobodu, musí sa aj sám zbaviť pút - egoizmu, pýchy a pokrytectva. Len človek naozaj slobodný od hriechu - i od seba samého - sa môže

reálne postaviť na jej ochranu. Samozrejme, nemusí na každom poli zvíťaziť. Musí však zostať verný pravde. Lebo tá prehovorí až celkom na záver.

Kristus hovorí: Zlo nezvíťazí. To je východisko a záver. Zlo môže zvíťaziť jedine v životoch jednotlivých ľudí. Preto je potrebné, aby sme sa dnes spojili. Hovorme a konajme spoločne tak, aby boli zlo, korupcia, nenávisť, vraždy, lži, podvody, nevery v našich žiotoch odmietnuté. Nesmieme dopustiť, aby si nás samých zlo podrobilo, aby si z nás urobilo služobníkov. Dá sa tomu zabrániť. Je to možné, ak sa nevzdáme modlitby a viery, o ktorej sme dnes počuli v evanjeliu - konkrétne u sv. Marty: "Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn!" V tejto viere v nášho Spasiteľa, víťaza nad hriechom aj smrťou, teda v tej istej viere, v ktorej ste vy, drahí rodičia, vášho syna Jána pokrstili a statočne vychovali, pristúpme teraz všetci spoločne k modlitbe a k sláveniu Eucharistie za spásu Jánovej nesmrteľnej duše. Nech vás dobrotivý Pán posilní svojou prítomnosťou! Amen.

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20180303002>